

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ OPERACIJŲ, PRATYBŲ IR KITŲ KARINIO BENDRADARBIAVIMO RENGINIŲ
ĮSTATYMO NR. I-555 1, 2, 3, 8, 9 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Suinteresuota institucija	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, 2020 m. rugsėjo 22 d. raštas Nr. 1D-4905	2. Pažymime, kad rengiant Projektą buvo nurodoma, kad siekiama spręsti su užsieniečių, atvykstančių į Lietuvos Respubliką kaip Jungtinių Amerikos Valstijų karinių pajėgų rangovų ir išlaikytinių, kurių sąvokos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) Vyriausybės susitarime dėl bendradarbiavimo gynybos srityje (toliau – Susitarimas), gyvenimo Lietuvos Respublikoje ir galimybių keliauti Šengeno erdvėje klausimus. Tuo tarpu dalyvaujančių tarptautinėse operacijose, pratybose ar kituose renginiuose kitų valstybių karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų statusas yra reglamentuojamas ne tik Susitarime, bet ir Šiaurės Atlanto Sutarties Šalių	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą patikslinta Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) dėstoma 12 straipsnio 1 dalis. Numatoma, kad Statuso pažymėjimas bus išduodamas kitų valstybių kariams tik krašto apsaugos ministro nustatytais atvejais. Vis dėlto netikslinga visiškai atsisakyti išduoti Statuso pažymėjimus kitų valstybių kariams.</p> <p>Siūlomas reguliavimo modelis palengvins Lietuvos Respublikos institucijoms kitų valstybių karių, karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų (fizinį asmenų, rangovų darbuotojų), taip pat išlaikytinių identifikavimą ir skirtį nuo kitais pagrindais Lietuvos Respublikoje esančių užsieniečių ir užtikrins sklandų minėtų asmenų teisių pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis dėl karinių pajėgų statuso įgyvendinimą.</p> <p>Sklandus kitų valstybių karių, karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų (fizinį asmenų, rangovų darbuotojų), taip pat išlaikytinių teisių pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis dėl karinių pajėgų statuso įgyvendinimas, įskaitant palankių sąlygų sudarymą karių ilgalaikiam buvimui, atitinka Lietuvos Respublikos strateginius nacionalinio saugumo tikslus. Atkreiptinas dėmesys į Nacionalinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907, 18.2.4 ir 18.5.1 papunkčius („18.2.4. skatins ir remia NATO sprendimus dėl ilgalaikio ir svaraus NATO karinio kontingento buvimo Lietuvos Respublikoje ir Baltijos regione, užtikrinančio patikimą atgrasymą, įskaitant sąjungininkų pajėgų ir išankstinį ginkluotės ir įrangos dislokavimą bei reguliarias pratybas“; „18.5.1. stiprins dvišalius santykius su JAV politinėje, karinėje, ekonominėje, energetinio saugumo, socialinėje, kultūros ir kitose srityse, plėtos bendradarbiavimą tarptautinėse organizacijose, laikydama strateginę partnerystę su JAV vienu svarbiausių palankios saugumo aplinkos formavimo įrankių, o aktyvią JAV narystę NATO ir karinį buvimą Lietuvos Respublikoje ir Baltijos regione – esminiu Lietuvos Respublikos</p>

	<p>susitarime dėl jų karinių pajėgų statuso (NATO SOFA), kurį Lietuvos Respublika ratifikavo 2004 m. Atsižvelgdami į tai, kad karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų teisinis statusas Lietuvos Respublikoje minėtuose tarptautiniuose susitarimuose reglamentuojamas detalai ir yra kitoks nei rangovų ar išlaikytinių, manome, kad netikslinga karius ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams išdavinėti tokius pačius pažymėjimus ir suteikti tokį patį statusą kaip rangovams ir išlaikytiniams.</p>	<p>saugumo garantu;“). Taip pat atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, 306 punktą („306. Sieksime visomis priemonėmis stiprinti transatlantinius ryšius, Europos ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) santykių tolesnį glaudinimą. Būtina pasiekti, kad nuolatinį JAV ir kitų NATO narių karinės pajėgos būtų nuolat dislokuotos Lietuvoje ir kitose Vidurio Europos valstybėse“), Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, 5.5.1 darbo 4 ir 7 punktus („Nuolatinio JAV karinio buvimo, didesnės JAV finansinės ir ekspertinės paramos Lietuvos vystomiems kariniams pajėgumams, taip pat paramos siunčiant Lietuvos gynybai reikalingus, bet neturimus kritinius pajėgumus siekimas“; „Nuolatinio Vokietijos karinio buvimo Lietuvoje ir vadovavimo EFP BG siekimas“). Taigi prielaidų sudarymas sklandžiam minėtų asmenų teisių įgyvendinimui pirmiausia turėtų būti Lietuvos Respublikos institucijų prioritetas, o administraciniai formalumai minėtiems asmenims turėtų būti kaip galima sumažinti.</p> <p>Siūlomas reguliavimo modelis, kai statusą patvirtinantis dokumentas yra išduodamas kitų valstybių karius, karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams (fiziniais asmenimis, rangovų darbuotojams), taip pat išlaikytiniams, nėra naujas. Šiaurės Atlanto sutarties šalių praktikoje įgyvendinant NATO SOFA nuostatas (taikoma, pavyzdžiui, Latvijoje).</p> <p>Šiuo metu jau yra aktualus Statuso pažymėjimo išdavimo poreikis karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams bei rangovams (fiziniais asmenimis, rangovų darbuotojams), taip pat išlaikytiniams, kurių planuojamas atvykimas į Lietuvos Respubliką – iki 150 asmenų per metus, taip pat numatoma, kad gali būti aktualus Statuso pažymėjimo išdavimo poreikis karius – 50 asmenų per metus.</p> <p>Išsamesnis pagrindimas pateikiamas Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) aiškinamajame rašte.</p>
<p>8. Atkreipiame dėmesį, kad naujai tvirtinamo dokumento formos derinimas pagal Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų blankų</p>	<p>8. Atkreipiame dėmesį, kad naujai tvirtinamo dokumento formos derinimas pagal Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų blankų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą siūloma nukelti Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo įsigaliojimo datą iki 2021 m. kovo 1 d.</p> <p>Tačiau aktualu spręsti jau šiuo metu į Lietuvos Respublikos teritoriją atvykusių karinėms</p>

<p>gamybos įstatymą užtruks, todėl iki numatytos Projekto įsigaliojimo datos – 2021m. sausio 1 d. – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras nespės patvirtinti Pažymėjimo formos. Patvirtinus formą, dokumentų blankų gamyba užtrunka apie 9 mėnesius.</p> <p>Siekiant užtikrinti Projekto nuostatų įgyvendinimą, Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – MIGRIS) reikės papildyti nauju procesu, taip pat numatyti Pažymėjimo išrašymo galimybę Asmens dokumentų išrašymo sistemoje (toliau – ADIS). Siekiant atlikti šiuos veiksmus, turės būti vykdomi viešieji pirkimai. Atsižvelgdami į tai, siūlome Projekte nustatyti, kad Įstatymas įsigalios 2021 m. rugsėjo 1 d.</p>	<p>pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų bei rangovų (fizinį asmenų, rangovų darbuotojų), taip pat išlaikytinių teisinio statuso įgyvendinimo klausimus. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 7 straipsnyje siūloma numatyti laikiną sprendimą – pažymos, patvirtinančios, kad asmuo yra atvykęs į Lietuvos Respubliką pagal Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį dėl karinių pajėgų statuso ir turi teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje pažymoje nurodytą laikotarpį. Panaši praktika taikoma Vokietijos Federacinėje Respublikoje, vadovaujantis Susitarimo, papildančio NATO SOFA šalių susitarimą dėl užsienio valstybių karinių pajėgų, dislokuotų Vokietijos Federacinėje Respublikoje, 5 straipsniu, kuris numato laikinos pažymos išdavimą išskirtiniais atvejais kariams, karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams ir išlaikytiniams, laukiantiems pažymėjimo išdavimo ar jį praradusiems (išduodama laikina pažyma, galiojanti iki pažymėjimo išdavimo).</p>
--	--